

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Mateřská škola Třebeň

351 11 Třebeň 17

Identifikátor zařízení: 600 066 053

Termín konání orientační inspekce: 12. a 13. února 2001

Čj.	051 15/01-1503
Signatura	oelau11

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Venkovská jednotřídní mateřská škola je umístěna v budově bývalé školy. Zajišťuje celodenní péči o děti ve věku zpravidla od tří let do doby, kdy začíná jejich povinná školní docházka. Do zařízení jich je zapsáno 18. Stravování zabezpečuje vlastní školní kuchyně.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Spontánní a řízené činnost

Plánování výchovně-vzdělávací práce je přehledné. Obsahově vychází především ze staršího Programu výchovné práce pro mateřské školy (SPN 1984), rozpracovaného do měsíčních časově tematických plánů pro jednotřídní mateřské školy. Při výběru úkolů učitelky respektují věkové zvláštnosti dětí, materiální vybavení, prostorové možnosti apod. Z předložených plánů a přehledu výchovné práce je patrné, že do výchovně-vzdělávací práce zahrnují všechny výchovné složky. Orientují se také na úkoly z ročního plánu činnosti, které jsou zaměřené například na rozvoj řečového projevu a vyjadřování, posilování pozitivních sociálních vztahů, rozvíjení poznání apod. Náměty učitelky čerpají z různých materiálů pro práci s předškolními dětmi (např. v oblasti rozvoje jemné motoriky ruky, hudebně-pohybových dovedností, pracovní, výtvarné a literární výchovy apod.). Konkrétní úkoly jsou plněny v různých organizačních formách a vycházejí ze zkušeností dětí. Nejsou propojovány do tematických celků. Pro děti s odloženou školní docházkou jsou zpracovány individuální plány, které obsahují aktuální úkoly pro jejich všestranný rozvoj.

Sledované dopolední činnosti vedla plně odborně a pedagogicky způsobilá učitelka (zároveň i ředitelka školy). Má dlouholeté pedagogické zkušenosti, které uplatňuje při práci s dětmi. Podle možností se dále vzdělává. Odpolední provoz zajišťovala na zkrácený úvazek začínající učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, která zde pracuje také jako školnice. Ředitelka školy jí poskytuje metodickou pomoc.

Prostorové podmínky původně dvoutrídní mateřské školy jsou nadstandardní. V přízemí mají děti k dispozici hernu vybavenou i pro práci u stolků, šatnu a sociální zázemí. V patře je samostatná ložnice a třída, ve které si hrají děti, které po obědě nespí. V suterénu je ještě tělocvična. Vybavení mateřské školy je účelné a vyhovuje potřebám provozu. Při volných hrách i řízených činnostech měly děti k dispozici různé hračky, stavebnice a pomůcky pro výtvarnou, pracovní a tělesnou výchovu, dětské knížky, pracovní listy apod. Hračky a didaktické pomůcky jsou uloženy většinou tak, aby si je děti mohly podávat samy bez pomoci dospělého. Doplňovány jsou podle finančních možností.

Na budovu bezprostředně navazuje zahrada, která je využívána zejména za příznivého počasí. Časové rozložení činností v mateřské škole slouží k základní orientaci v náplni dne. Významné místo v režimu dne zaujímají hry a pohybové aktivity podle volby dětí, které kompenzují únavu z celodenního pobytu ve skupině. Učitelky s dětmi pracují také organizovaně. Záměrně řízené aktivity zařazují podle potřeby v průběhu ranních her, po dopolední svačině, při pobytu venku a odpoledne. Zaměstnávají všechny děti společně nebo využívají možnosti výchovné práce v menších specificky rozdělených skupinách. V organizaci dne má významné místo životospráva. Učitelky respektují časový interval pro podávání jídla, v průběhu dne dětem nabízely nápoje. Délka odpoledního odpočinku vycházela z biologických potřeb dětí, pravidelně byl zařazován pobyt venku. Příjemné prostředí mateřské školy dotváří vkusná výzdoba. V prostorách určených pro pobyt dětí je čisto a pořádek.

Organizace výchovně-vzdělávací práce vycházela z připraveného programu a rámcového režimu dne. V průběhu dne měly děti dostatek příležitostí volně si hrát. Starší si samy vybíraly spoluhráče, hračky a určovaly obsah i způsob provedení. Mladším dětem učitelka pomáhala více. Citlivě navozovala zajímavé situace a dávala jim nové nápady. Doba volných her byla využita také k plánovaným individuálním a skupinovým činnostem a rozhovorům. Děti si procvičovaly dovednosti při konstruktivních hrách, upevňovaly si správné formy chování v různých situacích, učily se spolupracovat apod. Starší měly k dispozici různé pracovní listy zaměřené na uvolnění ruky, rozvoj pozornosti, vnímání apod.

Řízené činnosti byly zařazovány podle potřeby v průběhu dne. Učitelka s dětmi pracovala ve skupinách, individuálně nebo frontálně. Respektovala věkové a individuální zvláštnosti dětí, navazovala na jejich dosavadní zkušenosti. Při řízených činnostech se prolínaly úkoly z různých výchovných složek. Při tělesné výchově učitelka vhodně využila prostředky hudební a jazykové výchovy – říkadla a písničky pro navození spontánní radosti z pohybu. Přirozeným způsobem rozvíjela obratnost, vytrvalost, prostorovou orientaci a pohybové dovednosti dětí, diferencovala nároky na správné provádění cviků podle jejich schopností. Zejména pro mladší děti využívala nápaditou motivaci. Děti mají bohatý repertoár písní a hudebně pohybových her. Při jazykové výchově se dětem věnovala individuálně, promyšleně formulovanými otázkami (nad knihou) rozvíjela jejich slovní zásobu, pohotovost ve vyjadřování a obratnost mluvidel. Vycházka byla zaměřená zejména na pozorování přírody a okolí. Na plnění úkolů byly děti připraveny motivačními rozhovory.

Při organizaci stolování, kdy děti čekaly, až je jídlo rozdáno všem, se projevíly zbytečné prostoje. Při režimových momentech (osobní hygiena) byla rozvíjena samostatnost dětí.

Podnětné prostředí dětí motivovalo ke spontánním hrám i záměrnému učení. Připravené pomůcky a hračky upoutávaly jejich pozornost a provokovaly zvědavost. Děti o předkládané činnosti projevily zájem, měly příležitost opakovat a procvičovat získané poznatky a dovednosti, starší byly vedeny k dokončení započaté činnosti. Učitelky děti často povzbuzovaly a chválily, podporovaly jejich sebedůvěru. Ředitelka školy vede stručné záznamy o dětech v oblasti znalosti barev a výslovnosti. Sleduje pokroky a vývoj dětí (např. výtvarný a grafomotorický projev) a snaží se ho analyzovat. Již zmiňované individuální plány dětí s odloženou školní docházkou jsou zpracovány podle závěrů a doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Věkově smíšená skupina dětí vytváří přirozené prostředí pro rozvíjení sociálních vztahů. Učitelky vlídně (často i formou neverbálního kontaktu) reagovaly na spontánní projevy dětí a citlivě je vedly k respektování společenských pravidel. Nižší počet přítomných dětí umožňoval častý osobní kontakt. Nově přijatým dětem je usnadňována adaptace na neznámé prostředí postupným pobytem v zařízení (i za přítomnosti rodičů).

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Úroveň plánování a přípravy vzdělávací činnosti je nadprůměrná. Personální podmínky jsou s ohledem na chybějící odbornou a pedagogickou způsobilost učitelky průměrné. Prostorové podmínky a materiální vybavení jsou příkladné, jejich zlepšování věnuje ředitelka trvalou pozornost. Psychohygienické podmínky jsou vynikající. Celkově jsou podmínky vzdělávací činnosti nadprůměrné. Organizace činností, metody a formy práce, motivace a hodnocení byly velmi dobré. Práce s dětmi probíhala v ovzduší klidu a pohody. Úroveň interakce a komunikace je příkladná.

Ve sledovaných oblastech je kvalita vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitelka stanovila v ročním plánu činnosti konkrétní krátkodobější cíle pro rozvoj zařízení. Vycházela při tom z dobré znalosti místních podmínek, demografické situace a analýzy uplynulého období. Jejím cílem je udržet zájem o mateřskou školu, případně získat rodiče z širšího okolí (např. z Chebu a Františkových Lázní). Využívá při tom předností zařízení jako je poloha, nižší počet dětí a s ním spojená klidná rodinná atmosféra. Výchovně-vzdělávací úkoly jsou orientovány na jazykovou, rozumovou a mravní výchovu, na individuální práci s dětmi s odloženou školní docházkou a na spolupráci s rodinou. Plán částečně zahrnuje také způsoby realizace. Materiálně-technické zabezpečení provozu projednává ředitelka s obcí. V současné době je například aktuální vymalování prostor v prvním patře. Stanovené úkoly jsou vyhodnocovány na pedagogických radách a částečně ve výroční zprávě o činnosti mateřské školy. Rozsah ročního plánu odpovídá velikosti zařízení (tři zaměstnanci). Dlouhodobá koncepce rozvoje není zpracována písemně, ale ze způsobu řízení školy je zřejmá. Podstatná je demografická situace. Ředitelka vypracovala přehled o naplněnosti mateřské školy do roku 2003.

Vzhledem k velikosti zařízení řídí mateřskou školu po odborné i organizační stránce ředitelka sama. Stanovila pravidla provozu školy a písemně zpracovala podrobné pracovní náplně zaměstnanců. Požadavky na uspořádání života dětí jsou vymezeny ve vnitřním řádu, který je zveřejněn v šatně dětí. Rodiče s ním byli seznámeni na třídní schůzce. Rozvržení přímé výchovné práce je efektivní a odpovídá místním podmínkám.

Všichni zaměstnanci jsou v denním kontaktu a úzce spolupracují. Předávání potřebných informací je pružné a neformální. Aktuální problémy a záležitosti jsou projednávány a řešeny na pedagogických a provozních poradách. Zápisy z nich jsou věčné.

Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Mateřská škola se snaží prohlubovat spolupráci s rodinou. Kromě třídních kroužků mají rodiče možnost jednat s ředitelkou i učitelkou denně, okamžitě řešit vzniklé situace, společně si s dětmi v mateřské škole pohrát a usnadnit jim tak adaptaci na nové prostředí. V průběhu roku mateřská škola organizuje společné oslavy, vystoupení dětí a přispívá tak ke společenskému dění v obci. Nedílnou součástí programu mateřské školy jsou výlety a návštěvy divadelních představení, které se mohou uskutečňovat také díky sponzorům.

Škola podle potřeby spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a logopedkou.

Povinná dokumentace k evidenci dětí byla kontrolována podle § 45b odst. 1 písm. a) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Je vedena věčně správně, drobnější formální nedostatky v přehledu výchovné práce byly odstraněny v průběhu inspekce.

V malém kolektivu má ředitelka velmi dobrý přehled o práci zaměstnanců. Důraz klade na osobní příklad při plnění povinností. Její styl řízení je založen na přirozené autoritě a pozitivní komunikaci. V průběhu inspekce zpracovala kritéria pro hodnocení pracovníků.

Učitelce bez odborné a pedagogické způsobilosti poskytuje účinnou metodickou pomoc. Sama se přes problémy s dopravou a zastupováním účastní akcí v rámci dalšího vzdělávání učitelů. Nové poznatky pak využívá ve své práci.

Plán kontrolní činnosti ředitelka nezpracovala. V malém zařízení upřednostňuje neformální způsob kontroly. Dodržování pracovních povinností sleduje v každodenním osobním kontaktu. Nepořizuje záznamy z hospitací.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je velmi dobré. Způsob organizování, vedení a motivování pracovníků a jejich kontroly zajišťuje bezproblémový chod mateřské školy. S ohledem na převažující pozitiva jsou tyto oblasti řízení hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita řízení ve sledovaných oblastech nadprůměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. prosince 1999, č. j. 31/2000;
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45b odst. 1 písm. a) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů - přehled docházky, evidenční listy, přehled výchovné práce;
- roční plán činnosti mateřské školy pro školní rok 2000/2001;
- výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 1999/2000;
- plány výchovně-vzdělávací práce;
- vnitřní řád mateřské školy a režim dne;
- záznamy z kontrolní činnosti ředitelky školy za školní rok 1999/2000;
- personální dokumentace;
- zápisy z pedagogických rad;
- pracovní náplně zaměstnanců;
- zápisy z třídních kroužků;
- individuální plány pro děti s odloženou školní docházkou;
- záznamy o dětech (výslovnost a znalost barev).

ZÁVĚR

Mateřská škola plní stanovený výchovně-vzdělávací program. Celkově velmi dobrá úroveň vzdělávací činnosti vytváří příznivé předpoklady pro všestranný rozvoj dětí a jejich přípravu na budoucí život.

Při řízení ředitelka respektuje místní podmínky, je vstřícná vůči rodičům, úzce spolupracuje s obcí a propaguje práci mateřské školy na veřejnosti. Koncepční řídicí práce a ochota ke vzájemné spolupráci pozitivně ovlivňují vnitřní život mateřské školy. Řízení je s ohledem na převažující pozitiva hodnoceno jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány ve prospěch rozvoje zařízení.

Vzdělávací činnost mateřské školy je ve sledovaných oblastech celkově na velmi dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Marie Vrátníková

.....

V Chebu dne 26. února 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. března 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Marie Radová

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Cheb, referát školství	15. března 2001	21/01
Zřizovatel: Obec Třebeň	15. března 2001	22/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny.